

Zarządzanie portfelem rodzinnym i osobistym - pułapki i zagrożenia

Moduł VIII

Formy prowadzenia działalności w Polsce

Projekt realizowany
z Narodowym Bankiem Polskim
w ramach programu edukacji ekonomicznej

Działalność nierejestrowana

- działalność nierejestrowana nie ma zastosowania do działalności wykonywanej w ramach umowy spółki cywilnej.
- z tego rozwiązania nie mogą korzystać typy działalności wymagających koncesji, licencji czy pozwolenia.
- jeżeli w trakcie korzystania z działalności nierejestrowanej dokonana zostanie rejestracja działalności w CEIDG (centralna ewidencja działalności gospodarczej), wówczas działalność ta staje się działalnością gospodarczą z dniem określonym we wniosku.
- z tytułu prowadzenia działalności nierejestrowanej nie ma obowiązku odprowadzania jakichkolwiek składek ZUS, zarówno społecznych czy zdrowotnych - nie podlega bowiem obowiązkowi rejestracyjnemu. Ponadto nie ma obowiązku płacenia zaliczek na podatek dochodowy.
- Prowadzenie tzw. działalności nierejestrowanej nie zwalnia z obowiązku odprowadzania podatku dochodowego z tytułu osiągniętych dochodów, przychody z tego tytułu nie są bowiem zwolnione od podatku. Informacja o dochodach musi być zawarta w rocznym zeznaniu podatkowym.
- Ustawa o VAT ma zastosowanie do tego typu działalności.

Jednoosobowa działalność gospodarcza

Jest to forma działalności bardzo prosta w założeniu i obsłudze. Księgowość jest nieskomplikowana, nie zawsze jest konieczności nawet podejmowania stałej współpracy z biurem księgowym. Kolejną zaletą są ulgi typu “mały ZUS” i tu pojawia się pierwsza wada tej formy działalności - osoba prowadząca jdg musi odprowadzać sama składki ZUS, a od 1.01.2022 również składkę zdrowotną, której wysokość w pewnym stopniu skaluje się z jej przychodami. Niestety, obowiązek opłacania składek dotyczy również działalności, które przynoszą straty. Kolejną wadą jest pełna odpowiedzialność majątkowa, która w przypadku braku rozdzielności majątkowej może nawet spaść na małżonka/matżonkę.

Ewidencja działalności gospodarczej

Zgłoszenie o dokonanie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej powinno zawierać:

- oznaczenie przedsiębiorcy oraz jego numer ewidencyjny PESEL, o ile taki posiada,
- oznaczenie miejsca zamieszkania i adresu przedsiębiorcy, a jeżeli stale wykonuje działalność poza miejscem zamieszkania - również wskazanie tego miejsca i adresu zakładu głównego, oddziału,
- określenie przedmiotu wykonywanej działalności gospodarczej zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD),
- wskazanie daty rozpoczęcia działalności gospodarczej.

Zgłoszenie informacji o zawieszeniu wykonywania działalności gospodarczej powinno zawierać:

- oznaczenie przedsiębiorcy oraz jego numer ewidencyjny PESEL, o ile taki posiada;
- oznaczenie miejsca zamieszkania i adres przedsiębiorcy;
- wskazanie okresu, na jaki następuje zawieszenie wykonywania działalności gospodarczej;
- oświadczenie o niezatrudnianiu pracowników.

Rodzaje spółek

- spółki osobowe:
 - spółka jawna,
 - spółka partnerska,
 - spółka komandytowa,
 - spółka komandytowo-akcyjna,
- spółki kapitałowe:
 - spółka z ograniczoną odpowiedzialnością,
 - prosta spółka akcyjna,
 - spółka akcyjna.

Spółki

Na rynku funkcjonuje wiele rodzajów działalności gospodarczych, których głównym celem jest zysk. Jednym z nich są spółki, które są często spotykaną formą prowadzenia biznesu. **Spółka jest definiowana najczęściej jako rodzaj działalności gospodarczej założonej i prowadzonej przez osoby fizyczne oraz prawne, oparta jest na umowie lub statucie.** Najczęściej głównym celem spółek jest osiągnięcie jak największego zysku, podczas konkretnych i powtarzalnych działań.

RODZAJE SPÓŁEK

OSOBOWE

spółka cywilna

KODEKS CYWILNY

spółka partnerska

spółka komandytowa

spółka jawna

KAPITAŁOWE

spółka akcyjna

spółka z o.o.

KODEKS SPÓŁEK
HANDLOWYCH

Spółka jawna

To spółka osobowa, która nie jest osobą prawną, więc prawo i obowiązek do reprezentowania spółki może mieć każdy ze wspólników. Za zobowiązania spółki odpowiada każdy ze wspólników całym swoim majątkiem, niezależnie od wysokości wniesionych wkładów. Ma za to zdolność prawną, może zatem nabywać prawa, zaciągać zobowiązania, nabywać nieruchomości itd. W przypadku spółki jawnej istnieje duża dowolność w kwestii tworzenia postanowień dotyczących sposobu jej działania, podejmowanie decyzji jest niesformalizowane - nie ma instytucji zarządu spółki. Księgowość jest prosta a opodatkowanie jednokrotne. Nie ma również konieczności wnoszenia kapitału zakładowego. Do wad należą: konieczność opłacania składek ZUS i składki zdrowotnej, odpowiedzialność majątkowa wspólników oraz niepewność dotycząca początku działalności (zależy od decyzji KRS).

Spółka cywilna

Spółka cywilna tworzona jest na podstawie umowy wspólników, którzy zobowiązują się do osiągnięcia założonego celu gospodarczego, w szczególności przez wniesienie wkładów. Przez umowę spółki wspólnicy zobowiązują się dążyć do osiągnięcia wspólnego celu gospodarczego przez działanie w sposób oznaczony, w szczególności przez wniesienie wkładów. Co do zasady wkłady wspólników mają jednakową wartość. Za zobowiązania spółki wspólnicy odpowiedzialni są solidarnie. Każdy wspólnik jest uprawniony i zobowiązany do prowadzenia spraw spółki.

Każdy wspólnik jest uprawniony do równego udziału w zyskach i w tym samym stosunku uczestniczy w stratach, bez względu na rodzaj i wartość wkładu. W umowie spółki można inaczej ustalić stosunek udziału wspólników w zyskach i stratach.

W przypadku spółki cywilnej roczny przychód z działalności nie może przekroczyć 400 000 euro. Jeśli to nastąpi, spółka cywilna musi się przekształcić w jedną ze spółek handlowych (czyli Sp z o.o. lub S. A.).

Spółka partnerska

Jest spółką osobową utworzoną przez wspólników zwanych partnerami, w celu wykonywania wolnego zawodu.

Partnerami w spółce mogą być wyłącznie osoby fizyczne uprawnione do wykonywania wolnych zawodów, czyli zawodów adwokata, aptekarza, architekta, inżyniera budownictwa, biegłego rewidenta, brokera ubezpieczeniowego, doradcy podatkowego, maklera papierów wartościowych, doradcy inwestycyjnego, księgowego, lekarza, lekarza dentysty, lekarza weterynarii, notariusza, pielęgniarki, położnej, radcy prawnego, rzecznika patentowego, rzeczoznawcy majątkowego i tłumacza przysięgłego oraz innych zawodów przewidzianych w odrębnych ustawach.

Partnerzy mogą reprezentować spółkę samodzielnie lub powierzyć reprezentowanie i prowadzenie spraw spółki zarządowi.

Partner nie ponosi odpowiedzialności za zobowiązania spółki powstałe w związku z wykonywaniem zawodu przez pozostałych partnerów oraz za zobowiązania powstałe w wyniku działań lub zaniechań osób zatrudnionych przez spółkę a podlegających kierownictwu innego partnera.

Spółka komandytowa

Spółka komandytowa jest osobową spółką handlową, która posiada zdolność prawną oraz zdolność do czynności prawnych. W praktyce oznacza to, że spółka może we własnym imieniu nabywać prawa i zaciągać zobowiązania, czyli na przykład zatrudniać pracowników, nabywać nieruchomości, być stroną umowy pożyczki.

Ta forma prowadzenia działalności jest dobrym rozwiązaniem dla wspólników, z których jeden angażuje się w sprawy spółki, a drugi chce jedynie zapewnić wkład finansowy.

Spółka komandytowa może być utworzona przez co najmniej dwóch wspólników, z których jeden jest komandytariuszem ponoszącym ograniczoną odpowiedzialność za zobowiązania spółki, a drugi komplementariuszem, który odpowiada za zobowiązania spółki komandytowej bez ograniczeń, czyli całym swoim majątkiem.

- zawarcie umowy spółki przez co najmniej dwóch wspólników, z których jeden jest komplementariuszem, a drugi - komandytariuszem
- zarejestrowanie spółki w Krajowym Rejestrze Sądowym - spółka komandytowa powstaje z chwilą rejestracji w Krajowym Rejestrze Sądowym.

Spółka komandytowo-akcyjna

Jest to spółka mająca na celu prowadzenie przedsiębiorstwa pod własną firmą, gdzie co najmniej jeden ze wspólników odpowiada bez ograniczenia wobec wierzycieli za zobowiązania spółki (komplementariusz), a co najmniej jeden wspólnik jest akcjonariuszem.

Osoby, które decydują się na prowadzenie działalności w tej formie spółki muszą zgromadzić kapitał zakładowy w wysokości co najmniej 50 000 zł.

Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością

Jest spółką kapitałową, co oznacza konieczność zgromadzenia kapitału spółki. Minimalny kapitał spółki to 5000 zł. Kapitał dzieli się na udziały, a minimalna wartość udziału nie może być mniejsza niż 500 zł.

Wadami tej formy działalności jest:

podwójne opodatkowanie, konieczność prowadzenia pełnej księgowości i corocznego składania sprawozdań finansowych;

Zaletami są:

niskie koszty rejestracji, minimalny kapitał zakładowy (jedynie 5000zł), ochrona majątku osobistego przed zobowiązaniami spółki, możliwość rejestracji jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.

Spółka akcyjna

Spółka akcyjna to taka forma działalności gospodarczej, której podstawę stanowi kapitał akcyjny dzielący się na akcje o równej wartości nominalnej. Minimalny kapitał spółki to 500 000 zł, a wartość jednej akcji nie może być niższa niż 1 zł. Akcje należą do akcjonariuszy, którzy nie odpowiadają osobiście za zobowiązania spółki. Władzami spółki są Zarząd i Rada Nadzorcza.

Spółki akcyjne mogą być otwarte lub zamknięte. Otwarte są poddawane obrotowi - mogą być handlowane, w tym celu w Polsce służy Giełda Papierów Wartościowych.

Fundacja

Może być jeden lub kilku Fundatorów, władzę stanowi Zarząd, nie jest konieczne istnienie Rady Nadzorczej ani Komisji Rewizyjnej. Cel Fundacji musi być zgodny z prawem, społecznie użyteczny, niezarobkowy, “realny”, nie polega na wspieraniu członków władz Fundacji, odbiorcami działań są osoby spoza Fundacji, Fundację wspiera określony fundusz, który jest oddawany na cele statutowe Fundacji, możliwe jest wydzielenie oddzielnego majątku na prowadzenie działań gospodarczych (od 1000zł). Źródłami finansowania są zbiórki publiczne, organizacje grantowe, administracja rządowa i publiczna, Fundację można również zasilać własną działalnością gospodarczą.

Stowarzyszenie

Minimum 7 założycieli, brak wymagań kapitałowych - sami ludzie mogą stanowić swego rodzaju kapitał. Władzami stowarzyszenia są jego członkowie podejmujący uchwały w sposób demokratyczny na walnym zgromadzeniu. Wykonawcami woli członków jest Zarząd a nadzór stanowi Komisja Rewizyjna. Cele Stowarzyszenia są dowolne - zgodne z prawem ale niezarobkowe, cele nie muszą być “realne”, celem może być wspieranie samych członków (np. Stowarzyszenie Graczy Gier Bitewnych), odbiorcami są sami członkowie i/lub osoby spoza organizacji, źródłami finansowania są składki członkowskie, dotacje i granty wszelkiego rodzaju, darowizny jak również własna działalność gospodarcza i inna pożytku publicznego.

Dziękujemy za udział w
szkoleniu i poświęcony czas!

